

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . . 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitvány sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az új hiszekegy.

ajudtak a hegyek jó sokáig és csakugyan megszületett a neveltség egér.

A mérsékelt ellenzék kiadta programját. Programot csinálni nagyon könnyű dolog. Mert hibák és vágyak mindegyik van. A kormánynak kormányoznia kell; és minden igényt egyformán nem képes kielégíteni senki. Hiszen az időt az Isten adja; és mégis amikor az egyiknek eső a kívánsága, a másik ugyanakkor napfényt óhajt.

Tehát legalább a hibákat kellett volna jól kidomborítani. A vágyakat lehetett volna jól kihelyezni.

Es még ezt se találjuk az új hiszekegyben.

Ott csak kortesmondásokat találunk, melyek a választási harcban vonzani vannak hivatva; melyek nem egy ország bajait és jövőjét, hanem csak egy maroknyi párt sóvárgásait képviselik.

Azt mondják, hogy az országot a kormány a tönk szélére sodorta. Ezzel szemben tavali országos kiállításunk láttára nem a honfiak — mert azok önmaguk iránt elfogultak lehetnének — hanem idegenek, külföldiek, egyhangulag konstátálták, hogy Magyarország az utolsó évtized alatt anyagi és szellemi téren büvész gyorsasággal fejlődött s megizmosodott.

Azt mondják . . . De minek ismételnünk mi azt itt, amit nálunk minden faluban minden kisbírósági szentől szembe hallhat magától a leghitesebb ellenzék evangélistától, a pártvezértől?

Mert valóban e program se jobb, se rosszabb, mint Apponyinak akár dorozsói vagy bezdani kortesbeszéde volt.

Banalitás frázisok; lelkesedés, sőt önbizalom nélküli ösztövére ígéretek a magyar állam megszilárdítására nagyszabásúnak jövendő nemzeti politikával hitegetés, fejezi be az uborka-évi vezéreiknek szorultabb lapoknál bevándorló manifestumot.

Ebből ugyan ki nem betűzi még látnoki ihletű ember se, hogy hát tulajdonképpen mivel is akarhatná e bágyadt párt, zilált pénzügyeinket rendezni?

Vajjon a katonaságot fegyverezné-e le akkor, midőn minden órában elérhet bennünket az élet-halálharc itéletnapja?

Avagy az iskolákat, törvényházakat csukná-e be egyidőre akkor, midőn minden község a telekkönyvek és kulturális intézmények szaporítása, növelése mellett, mint jövő boldogulásának talizmánja mellett, kardoskodik?

Avagy a vasúti vonalak fejlesztését szüntetné meg, hogy akik eddig kaptak, örüljenek, a többiek meg nézzék és irigyeljék, mint fejlődik az egyik vidék, a másikkal közösen hozott áldozatokból?

Ezekre az apró tudnivalókra megint csak nem kapunk választ a sok okos bába által kihalszott megváltó csecsemő gyermek meg ajkairól.

Szóval: megint csak tagadás az egész. Pedig a tagadás, mint a kritika egyik eszköze, csak kiindulási pontul alkalmas. Az nem csinál, nem képezhet programot, csak a programot — helyet. Mint a Palicsra mondá egy angol: ez még nem fűrdő, csak fűrdőnek való hely . . . Programhoz tervek és célok kellenek; amazok merészek és reálisak, ezek nagyok és általánosak legyenek, ha egy nagy és erős pártot elemeire bomlasztani, új forrongásnak és átalakulásnak eléje hajtani akarunk.

Hozzá még bátran mondhatni, hogy ami állítatik is, annak a magyarázata, kifejtése homályosabb, mint maga a tétel.

Vagy talán meg van írva valahol, mit ért Apponyi liberálizmus alatt? az alatt a varázserejű jelszó alatt, mellyel Tisza magának pártot, az országnak kifelé tekintélyt, befelé az állameszme megszilárdulását tudta előteremteni.

Ez a fogalom, mellyel Mohácsos oly frivolul kacérokodtak, teljesen a legsűrűbb titok fátyola alá van takarva.

Hát hogyan vegyen okos közönség zsákban macskát; a feudalizmus régi hivatól liberalizmust; az egynehány ultramontan főr belső emberétől szabadelvűséget?

Vagy azon lelkesedjék valaki, hogy Apponyi gróf folyton gunyolja a tisztviselőket, mert szerinte csak azért kormánypartiak, hogy előléptést várhassanak; mikor látja ország-világ, hogy a gróf ur meg csak azért ellenzék, hogy miniszterelnök lehessen? Hát mióta nem szabad vagy helytelen az kicsiben, ami szép és jogos nagyban?

Mindezek után most már nem mondhatja ugyan senki, hogy a mérsékelt ellenzéknek nincs programja; de azt, amit eddig csak sejtettünk, most már látjuk és tudjuk, hogy — van programja, de nincs benne semmi.

Ez a különbség!

Hírek.

Zentáról írják: A zentai szabadelvű párt pünkösdvásárnap délután igen népes értekezletet tartott, melyen legalább 400 választó volt jelen. Zsarkó Antal pártelnök az értekezletet megnyitván, előadta, hogy Ó Felsője a király a múlt országgyűlési ciklust bezárván, a legközelebbi szeptember hó végére hívta össze, minek céljából az országgyűlési képviselők választásának megkezdése június hó 17-étől 26-áig lön elrendelve. Erre nézve szükséges volt a szabadelvű pártot összehívni, hogy nyilatkozzék az iránt, vajjon állit-e a maga részéről is jelöltet, vagy egyszerűen átengedi a tért másnak? Tóth Lajos a szabadelvű párti választók részéről felszólalva, hosszasan eseteli az országos pártok működését s a szabadelvű pártunk Tisza Kálmán kormányelnök vezetése alatt felmutatott sikereit. A zentai szabadelvű pártja terve, konstátálja azon köztudomásu tény, hogy a szabadelvű párt, bár egy ideig másnak engedte át a tért, mindig szép számban létezett Zentán s az egész város értelmiségére, kereskedő-, iparos- és gazdaközönségének javarésze támaszkodva, ma erősebb, mint valaha; ugyanarra, hogy ha a párttagok a sikert kockázató merve közönység nyűgéből kilépve, lelkesen fogják föl feladatukat, bátran állithatunk jelöltet s nyugodtan nézhetünk a választásnak elébe. A jelen voltak gyakori eljenzéséből bizton lehetett következtetni, hogy szóló az értekezlet valódi erzelmet tolmácsolta. Fölállt tehát Szárits Bertalan s előadta, hogy mivel az értekezlet képviselő-jelölt állitását illetőleg igenlőleg nyilatkozott, de mivel azonkívül is azon szerenés helyzetben van a párt, hogy jelöltet saját fiai sorából állithat, ő ajánlja, hogy főtisztelendő Boros Imre keceeli plébános, városunk érdemes szilőttje, kiáltassék ki Zenta város országgyűlési képviselő-jelöltjévé. Az ajánlat hallatlan lelkesültséget keltett s a jelölt nevének hallatára szűnni nem akaró viharos eljenzés keletkezett. Ennek csillapultázt Szárits lelkesülten esetelte a jelöltnek, mint 1848-iki honvédnek, papnak, ugy is mint városunk jövendőjének érdemcím, mely utóbbinak fényes emlékjele a saját költségén állított igen szép kálvária. Az eljenzéssel többször megszakított és kiser beszéd után elnök kijelentette, hogy Boros Imre keceeli plébános ur, városunk derék szilőttje, Zenta város szabadelvű párti országgyűlési képviselőjévé jelöltetik, minek Boros ural táviratilag leendő közlésére a gyűléstől felhatalmazást kér. Ez megadatván, Mikosevits József emel szót. Visszapillant városunk pár évi történetére s fölemlíti azon alkotásokat, mik a közlakosság megterhelése nélkül a szabadelvű párt támogatása mellett a közlakosság érdekében létrehozottak. Útal az ellenzéknek azon példátlan eljárására, mellyel az még az ily szemmel látható haladásból is foggyvert akar ellenünk, különösen a vezértényezők ellen kovácsolni. Ily körülmények közt valódi áldás lesz városunkra nézve, ha Boros urat megválasztva, őt, mint a béke apostolát, az őnzetlen emberbarátot megnyerjük, hadd mondja meg ő, ki a hibás. Végül kitaró buzgalomra inti a választóközönséget s indítványozza, hogy a mintegy 20—25 tagból álló bizottság menjen e héten Kecelre, Boros urnak az ováció. A beszédek végén a bajmoki polgárság lelkesen megjelente — Széchenyi Jenőt. Ez volt ma az ő egyik diadala Bajmokon; június 9-én beszámolóját jön ide megtartani; az lesz a második diadala. A választáskor érjük meg harmadik diadalát. Mondom pedig ezt nem „több, mint bizonyos”-nak, nem az újság számára, hanem mert ősmere a kényajai választókerület hangulatát. Specia- liter Bajmokon valamirevaló pártküzdelemnek színhelye

nem lesz. — Utóbbi időben felkavarta a községet a jegyzővel való sok nagy izetlenkedés, de manapság föltétlen békeség van minden tekintetben s a szabadelvűpárt erősebb és összetartóbb, mint valaha. Utóirat: Most értesülök, hogy Vujevichet Gubenyac Antal eszmadia-mester fogadta a határon. Azt hiszem, a csizmai elvishelhetőbbek, mint a szónoklatai. T. B.

Sikerült pártlakomát tartottak szerdán este a szelencsei Koczkar-párti választók Morbert csinos kert-helyiségében. A résztvevők úgy iltek, hogy egy szerb és egy nem szerb került egymás mellé. Amint gyülekezni kezdtek, közkívánattá lett a szeretett jelöltnek meghívása. A nála járó küldöttség fölkerésére el is ment vendégl. A lakoma alatt egymást érték a felköszöntők s olyan lelkes volt a hangulat, hogy az estély a magyar-szerb barátság megerősítésére a jelen voltak lelkeiben bizonyára állandó nyomokat fog hagyni.

Korteskedés. Apponyi gróf és repülő törzskara már nyolc nap óta portyázik megyénkben. Tekintve ezen buzgalmat és általa elért s elérendő sikerek kétségét: e pártnak ügye rosszabbul állhat, mint valaha. Mert ahova a nagy ágyuk fordítottak, ott ennyi lövés után nagyobb esorbáknak kellene látszani pártunk falain, — ha azoknak a golyóknak kemény magvuk volna.

A tűzoltói ünnepélyek miatti elfoglaltságunk folytán, csak most láttuk azt a plasztikai remekműnek nevezhető szallagot, melyet a méltóságos zászlóánya az egyleti zászlóra ajándékozott. A szallagon pazarul gazdag arany-himzés, szakértők szerint legalább száz frt értékét képvisel és sokáig ékesen ragyogó tanu lesz Oméltóságának ezen polgári jótékony egylet iránti fenkölt áldozatkészségéről.

Orvos választás. A Schiek Mátyás kulai főszolgabíró vezetése alatt f. évi május 31-én megejtett választás alkalmával Uj-Verbász község községi orvosává dr. Wagner Henrik, eservenkaei orvos, választatott meg egyhangulag.

Arlejtés. Bács-Bodrogh vármegye részéről közhírre tetetik, hogy az újvidék-palánkai építési munkák biztosítása céljából 37,651 folyóméter hosszú, 4 és 5 méter széles műútnak kiépítéséhez a biztosítandó munkák teljesítéséhez f. é. június hó 30-ik napján d. e. 9 órakor a vármegye székházában zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános versenytárgyalás fog tartatni, melyhez a vállalkozni szándékozók ezennel meghivatnak. Az ezen műút kiépítésére vonatkozó részletes feltételek és összes műszaki okmányok, a Bács-Bodrogh vármegyei m. kir. építészeti hivatalban (Zombor, megye palota) a rendes hivatalos órák tartama alatt betekinthetők.

Jégeső. Kunbaja község határában az összes vetéseket a jégeső május hó 28-án teljesen tönkre tette. A kár megbecsülhetlen. A község a legnagyobb nyomornak néz elébe.

Hullaégés. Stumpföger József helybeli 38 éves péksegéd hétfőn d. u. hirtelen rosszul lett s még az éjjel meg is halt. Felesége másnap reggel kiterítette, gyertyát gyújtott a feje fölé s elment az orvoshoz, hogy a halálesetet bejelentse. Míg odajárt, a gyertya végig égett s a láng belekapott a halott szemfödélébe is. Az egész szoba csakhamar lángban állott. Mire az asszony haza jött, a kitóduló lángtól és füsttől alig mehetett be a szobába. A tüzet elfojtotta, de már akkor a butorzat nagy része elégett, maga a halott pedig felismerhetlenségig — megpörkölődött.

A verbász-kulai kerület függetlenségi pártja Vujevich Zakárt jelölte ki képviselőjelöltül.

Tolvaj. Az apatini utcában lakó Zimmermann szitáshoz kedden este egy Schneider nevű bajai illetőségű szitáslégy, aki többször vendége volt neki, belopódzott és 120 frt értékű szitászövetet felpakkolva, zsákmányával egy Bittner nevű szelencsei takácsoshoz osont. Ez azonban becsületes lévén, a nyomozók a gyanus portékára rávezette s most a tolvaj a rendőrség kezében várja a megtorlást.

Eljegyzés. Farkas Géza, hivatalnok Ujvidékről eljegyezte Bognár Berta kisasszonyt, Bognár József, kulai rom. kath. egyházi karvezető művelt és kedves leányát.

Vásárok a megyében június hónap: Adán 15-én. — Baracsán 17-én. — Földváron 7-én. — Ó-Futtakon 16-án. — Jankovácson 22-én. — Kulán 24-én. — Martonoson 8-án. — Ó-Morovicán 24. utáni hétfőn. — Prigl-Szt. Ivánon 24-ike utáni hétfőn. — Torzsán 11-én. — Uj-Szivacon 10-én. — Zentán 22-ikét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zsablyán 20-án.

Hymen. Kósa György, kulai kereskedő f. évi május 31-én vezette oltárhoz Baján Hildenstab Irma kisasszonyt, Hildenstab Ferenc kedves és művelt leányát.

Hirdetmény. Zombor sz. kir. város központi választmánya részéről az 1874. XXXIII. t. c. 62. §-a alapján ezennel közhírre tetetik, miszerint Zombor sz. kir. városban az országgyűlési képviselőválasztás f. évi június hó 17-ik napján fog megtartatni. A képviselőválasztás megejtésére nézve Zombor sz. kir. város választóterülete az 1874. XXXIII. t. c. 59. és 61. §§-ai alapján két szavazatszedő küldöttségbe az egyes városrészek pedig a szavazatszedő küldöttségekhez a szavazási sorrend tekintetében ekként osztattak ki: Első szavazatszedő küldöttség. Szavazási hely a városháza nagyterme. Választási és egyszerűsített szavazatszedő küldöttségi elnök: Barthal József. Jegyző: Szilágyi Ferenc. Az első szavazatszedő küldöttséghez beosztott városrészek és azok szavazási sorrendje. 1. Belváros. 2. Szelencse. 3. Felsőváros.

Második szavazatszedő küldöttség: Szavazási hely: a városháza kisterme. Szavazatszedő küldöttségi s egyszersmind helyettes választási elnökök: Makszimovits Szilárd, Jegyző: Czervenkovic Sándor. A második szavazatszedő küldöttséghez beosztott városrészek és azok szavazási sorrendje: 1. Cserevka. 2. Bánát. Helyettes elnökök: Bugarszky Miklós, Tarczyay Mór. Helyettes jegyzők: Karnász Kálmán, Lugumerszky Mladen. A választás a fenti napon reggeli 8 órakor kezdődött. Kelt Zombor sz. kir. város központi választmányának 1887. évi június hó 1-én tartott üléséből. Dr. Gertinger Pál s. k., a központi választmány jegyzője.

A zomborvidéki r. k. tanító-egylet június hó 2-án tartotta közgyűlését Puck István elnöke alatt. 71 egyleti tagon kívül jelen volt dr. Margalits Ede főgymnáziumi igazgató, Gräff Nikáz segéd-tanfelügyelő, Városvy Tivadar, Rodiger Lajos, dr. Mohár István Lajos helybeli tanárok s ez utóbbi vezetése mellett Finta Dénes pécsi rajztanár, aki a jelenvaló tanítónök nagy tetszése mellett bemutatta saját találmányu nyomjelző készülékét, mely a lassu és költséges behimnizést a fehérnemű örök-időkre olesóvá, könnyűvé tenni van hivatva. A sikertelnen meggyőző mutatóványok nagy tetszést arattak s ma. pénteken d. u. 4 órakor a 6-ik leányosztály nevédekéi előtt egy frt tandíjért oktatás fog adni, sőt ha megérkeznek a sürgönyileg megrendelt szerek, ugyanott ezek is kaphatók lesznek. Szülők gyermekeikkel megjelenhetnek, de nem fizetnek.

A folyó ügyek letárgyalása után a bács-kula-vidéki egylet kérvénye a magas miniszteriumhoz a fizetési minimum s nyugdíj fölemelése iránt, pártoltatni határozottatott. Krappenheim Mihály elhunyt vál. tag helyett Berecz Lajos választott meg. Dóry Páky György új tagul belépett.

Pálch János siremléke elkészült s a megmaradt 33 frt fenntartási alapul följánlatott.

A beszéd- és értelemgyakorlatokról Lukits Béla sikerülten olvasott föl.

A természetrajz tanításáról Herz kelebői tanító helyesléssel kísért fölovasást tartott.

A házi iparról pedig Zombori János szónai tanító tavali emlékezetes fölovasása folytatásául, Bözsits Miklós esonoplyai tanító igen praktikusán értekezett.

Gyűlés után Horvátovcis termében 71 terítékű lakoma volt, melynek izletes fogásai és jó szolgálata közben sokan kérdezték, hogy: miért koplalunk végig az ő állandó jó szolgálatai dacára is, annyi rossz bankettot?

Felköszöntök mondtak: Bibiros Érszékünk, az egyházmegyei és a királyi tanfelügyelőre, Puck elnökre, az egyletre, a jelenlevő középiskolai tanfőnökökre, Fejér apátra és Jauch tanítóra.

A gyűlésnek mind a két része emelkedett és kellemes hangulatban folyt le.

Halálozás. Németh Albert, megyénkben több ízben volt képviselőjelölt, f. évi május hó 28-án szélhűtés következtében 67 éves korában Pusztá-Császon elhunyt.

Árverés. Wessermayer József 3500 frtra beestült ing. jun. 8. Apatin.

Gyászhir. Hruba Mihály th. megyei főszámvévo mint férj; Sándor, Paulina, Kornélia és Laura mint gyermekek; Hruba szül. Scherer Rozália mint meny és Hruba Gyula mint unokája, valamint Heiszler sz. Dreher Jozefa mint anyja és Heiszler Ferenc mint testvére, számos rokonaikkal egyetemben szomorodott szívvel jelentik Hruba szül. Heiszler Máriaának f. hó 1-ső napján hajnali fél 3 órakor, életének 55-ik évében szívészélhűdésben történt hirtelen és gyászos elhunytát. Hült teteme az elhunymak f. hó 2-án d. u. 4 órakor fog a szent Rókusához emizet sirkertben örök nyugalomra elhelyeztetni, a szent mise-áldozat pedig 3-án reggeli 9 órakor a róm. kath. templomban megtartatni. Kelt Zomborban, 1887. évi június hó 1-én. Béke hamvaira!

Ajánlkozás. Egy intelligens fiatal ember, ki több évig dolgozott közs. jegyzői irodában s e téren nagy prakszisa van, állást keres községi jegyző mellé. Bővebb felvilágosítással e lap szerkesztőségé szolgál.

Himen. Dr. Bruck Armin, helybeli keresett ügyvéd, jegyet váltott Stern Ilona kisasszonnyal Pécsen.

Kossuth és a szerbek. Hermann Ottó a következő sorokat teszi közzé: Thim Józseftől „Délmagyarország önvédelmi harca“ cím alatt Aigner Lajos bizományában egy könyv jelent meg, melynek különösen egyik állítása helyreigazításra szorul. Kossuth Lajos felhatalmazott a következő kijelentésre: A könyv 14-ik lapján a szerbek pozsonyi küldöttségéről szólva, azt írja, hogy a pozsonyi országházban nyilvánosan lefolyt aktus után Kossuth a küldöttséget egy mellékterembe vezette, hol az eszmecsere bizalmasan folytatottván, azzal végződött, hogy Kossuth kimondta az „ugy hát döntöns köztünk a kard“ végzetes szavakat. Körülbelül hasonló módon adja ezt Horváth Mihály is „Huszoniót év M. O. történetéből“ című műve második kötetének 702-703. lapján (genfi kiadás 1864.); de a küldöttségben, illetőleg a titkos értekezletben Sztratimirovics Györgyöt is szerepelteti. Kossuth példányának 702-ik lapja szelén a következő régi jegyzett olvasható: „Ez az egész magánértekezlet mese. Soha életemben nem beszéltem Sztratimirovicsal 1865-ig.“ Sőt ennek az állítólagos magánértekezletnek még a fizikai lehetősége is megvan, a mennyiben a pozsonyi országháznak semmi oly mellékhelyisége nincsen, a melyben ily értekezlet folyhatott volna. — Hermann Ottó.

Ajánlott könyv. A közoktatási miniszter Eötvös Károly Lajos: „Kis Világ, legújabb Flóri könyve“ című paed. költészeti kötetét, mely Gyulai László és Pahi Antal 60-70 eredeti rajzával van illusztrálva, mint „a gyermekek kedélyvilágához és értelmi fejlettségéhez alkalmazkodó, magyar népköltési motívumokon alapuló, szivnemesítő élvezetes versek“ gyűjteményét a kisdudóvák és népiszkolai könyvtárak számára, egy a tanulók közt kiosztani szokott jutalomkönyvvül ajánlotta. — A rövid időn már II. kiadást ért szép kiállítású könyv egy példány 50 kr. — Megrendelhető a szerzőnél (Nagy-Becsereken), vagy bármely könyvkereskedő utján.

Finta Dénes, rajztanár, a m. kir. vallás-és közoktatási miniszter pártfogásából és buzdítása folytán városunkban is megjelent, hogy rendkívül egyszerű, de rendkívül hasznos találmányát a tisztelt hölgyközönséggel megismertesse.

E találmány célja az, hogy minden hölgy a

legszebb, és képzelhető legdiszesebb himzési mintákat egy pár pere alatt alig egy krajcárnyi költséggel rögtönözve előnyomhassa magának.

A feltaláló csütörtökön délelőtt az együtt ülő zomborvidéki r. k. tanítógyűlésnek be is mutatta találmányát és a jelenlevő tanító hölgyek hangos tetszésnyilatkozatokkal kísérték büvészi ujjakra emlékeztető mutatóványait. Együttal szivesen hajolt arra a kérésre, hogy pénteken délután négy órakor a központi elemi leányiskola hatodik osztályában egy forint tandíj lefizetése mellett a jelentkező leánykakat találmánya titkaiba beavatja s képesekké teszi őket, hogy két óra mulva bármily tetszésszerinti rajzot, ékítményt, csipkét vagy himzést sajátkezűleg könnyen és szépen nyomjelni (vordrukolni) megtanuljanak s a terhes és költséges előnyomatástól egész életükre megszabaduljanak.

Felnőtt kisasszonyok számára szombaton reggel, mihelyt tizen jelentkezők, szintén fog adni oktatást a nap tetszés szerinti óráiban.

Kéretnek a tisztelt mamák, hogy az oktatáson személyesen megjelenni és a női kézimunka új korszakát személyes tapasztalatból figyelmükre méltatni kegyeskedjenek.

Előjegyzéseket szivességből elfogad és közvetít Schön Adolf könyvkereskedése ma csütörtökön délután és holnap egész nap.

Az állítások hiteleért a találmány népszerűsítése érdekében szavatol

Zombor, 1887. évi június hó 2-án

a „Bácska“ szerkesztőségé.

Bács-Bodrogh vármegyének 1887. évi június hó 1-én tartott központi választmányi ülésén mind a tizenegy választókerületben megjelent képviselő választás határnapján 1887. évi június hó 17-ik napja kitézetett; s az egyes választókerületekbe pedig a következő küldöttségek küldettek ki.

I. Az almási választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi

Elnök:

Latinovics Frigyes, lakhelye Borsód.

Jegyző:

Szűts Lajos, lakhelye Kis-Szállás.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Almás.
2. Kisszállás.
3. Mateovics.
4. Bikity.
5. Mélykút.
6. Tatabáza.
7. Borsód.

A II. szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási

Elnök:

Kovatsits György, lakhelye Almás.

Jegyző:

Nágel Nándor, lakhelye Kunbaja.

A II. szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Csávoły.
2. Felső Szt. Iván.
3. Kunbaja.
4. Rém.
5. Madaras.
6. Jankovác.

A választási küldöttség

Helyettes elnökei:

Kovatsits Máté, lakhelye Kunbaja.

Auer Ferenc, lakhelye Csávoły.

Helyettes jegyzői:

Lajthay Benjámin, lakhelye Mélykút.

Hirman Miklós, lakhelye Rém.

II. A rigyciai választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi

Elnök:

Schlagetter Gyula, i. Zombor.

Jegyző:

Fülöpp Kálmán, i. Sztanisics.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Rigycia.
2. Katymár.
3. Gara.
4. Sztanisics.
5. Baracska.

A II. szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási

Elnök:

Dr. Zalár István, i. Borsód.

Jegyző:

Zimmermann György, i. Kolluth.

A II. szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Kolluth.
2. Gákova.
3. Szántova.
4. Csataalja.
5. Vaskút.
6. Béregh.
7. Báthmouostor.
8. Dautova.
9. Krusevlya.

A választási küldöttség

Helyettes elnökei:

Láng Márton, i. Csataalja.

Tápay Péter, i. Szántova.

Helyettes jegyzői:

Pacher Béla, i. Vaskút.

Pencz Ádám, i. Gara.

III. Az apatini választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi

Elnök:

Vény Márton, i. Apatin.

Jegyző:

Dr. Tolnay Géza, i. Apatin.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Apatin.
2. Ó Szatpár.
3. Monostorszegh.
4. Bezdán.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási

Elnök:

Báro Prónay Aurél, i. Doroszló.

Jegyző:

Oppenländer Gyula, i. Apatin.

A II. szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Szóna.
2. Prigl.-Szt. Iván.
3. Kupuszina.
4. Doroszló.

A választási küldöttség

Helyettes elnökei:

Mészner István, i. Bezdán.

Gräber Gyula, i. Szóna.

Helyettes jegyzői:

Berecz Lajos, i. Doroszló.

Horváth József, i. Kupuszina.

IV. A hódásági választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi

Elnök:

Szalay Károly, i. Parabuty.

Jegyző:

Antics Jusztin, i. Déronya.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Hódáság.
2. Bresztovác.
3. Déronya.
4. Parabuty.
5. Karavukova.
6. Cserevka.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási

Elnök:

Gombos Gábor, i. Zenta.

Jegyző:

Berecz Károly, i. Bogojeva.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Keresztur.
2. Lality.
3. Rác-Militics.
4. Filipova.
5. Bogojeva.
6. Veprovác.

A választási küldöttség

Helyettes elnökei:

Osztermayer József, i. Hódáság.

Schumacher Jakab, i. Hódáság.

Helyettes jegyzői:

Rumbach Mihály, i. Karavukova.

Arnold Károly, i. Keresztur.

V. Az ujverbázi választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi

Elnök:

Mezey Zsigmond, i. Kúla.

Jegyző:

Dr. Molnár Károly, i. Zombor.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Ujverbász.
2. Kiskér.
3. Feketehegy.
4. Kucura.
5. Kúla.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási

Elnök:

Schneeberger János, i. Uj Verbász.

Jegyző:

Szűcs Mihály, i. Zombor.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Ó. Verbász.
2. Szeghegy.
3. Torzsa.
4. Hegyes.
5. Topolya.

A választási küldöttség

Helyettes elnökei:

Dr. Strasser L., i. Kúla.

Kovács Agoston, i. Kúla.

Helyettes jegyzői:

Mokry Viktor, i. Ó. Verbász.

Török Endre, i. Kúla.

VI. A kernyajai választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi

Elnök:

Késmárky Béla, i. Zombor.

Jegyző:

Deák Andor, i. Csonoplya.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Kernyaja.
2. Ó-Szivac.
3. Uj-Szivac.
4. Bajmok.
5. Pacsér.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási

Elnök:

Poór József, i. Uj-Szivac.

Jegyző:

Zsupanszki Lyubomir, i. Ó-Szivac.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Nemes-Militics.
2. Bajsa.
3. Csonoplya.
4. Ó Morovica.

A választási küldöttség

Helyettes elnökei:

Jovánovits Mladen, i. Ó-Szivac.

Schuller József, i. Uj-Szivac.

Helyettes jegyzői:

Eimann Károly, i. Uj-Szivac.

Kovács Sándor, i. Pac-ér.

VII. Az ó-kanizsai választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi

Elnök:

Kafga Gyula, i. Ó Kanizsa.

Jegyző:

Mihályi Sándor, i. Ó-Kanizsa.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Ó-Kanizsa.
2. Csantavér.
3. Sándor.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási Elnök: Kelemen János, I. Ada. Jegyző: Hajdúfi Károly, I. Csantavér.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Moholy. 3. Ada. 2. Martonos.

VIII. Az ó-becsei választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi Elnök: Szulik József, I. Ó-Becse. Jegyző: Beréay Hugó, I. Petrovosszelló.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Ó-Becse. 3. Turia. 2. Járek. 4. Petrovosszelló.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási Elnök: Dr. Milkó Ignác, I. Ó-Becse. Jegyző: Sztratimirovics György, I. T. Földvár.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Tisza-Földvár. 3. Szenttamás. 2. Temerin.

A választási küldöttség Helyettes elnökei: Debelyacski Izidor, I. Ó-Becse. Radanovics Döme, I. Ó-Becse. Helyettes jegyzői: Tripolszky Béla, I. Ó-Becse. Lakatos Béla, I. T. Földvár.

IX. A kulpini választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi Elnök: Szász János, I. Ujvidék. Jegyző: Herczeg Gyula, I. Cséb.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Kulpin. 5. Uj-Soóvé. 2. Cséb. 6. Glozsán. 3. Uj-Futtak. 7. Ó-Futtak. 4. Ó-Kér.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási Elnök: Eigi József, I. Ujfuttak. Jegyző: Zsigmond Gyula, I. Piros.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Piros. 5. Bulkesz. 2. Ó-Soóvé. 6. Kiszács. 3. Deszpot-Szt.-Iván. 7. Petrovác. 4. Begecs.

A választási küldöttség Helyettes elnökei: Gligorievics Péter, I. Deszpot-Szt.-Iván. Szabó Péter, I. Piros. Helyettes jegyzői: Zsigmond Góntér, I. Ó-Soóvé. Csapics Péter, I. Begecs.

X. A tovarisovai választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi Elnök: Mezey Károly, I. N.-Palánka. Jegyző: Mallin Károly, I. Obrevác.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Tovariso. 5. Ó-Palánka. 2. Gajdobra. 6. N.-met-Palánka. 3. Bukin. 7. Uj-Palánka. 4. Novosszelló.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási Elnök: Hipp Miklós, I. N.-Palánka. Jegyző: Payrle János, I. Bukin.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Bács. 6. Pivnic. 2. Bácsujfalu. 7. Paraga. 3. Vajsza. 8. Szilbás. 4. Bogyan. 9. Obrovác. 5. Plávna.

A választási küldöttség Helyettes elnökei: Dr. Bernheim Samu, I. N.-Palánka. Mihajlovics Mihály, I. Bács. Helyettes jegyzői: Lindenmayer Gyula, I. Uj-Palánka. Fischer Nándor, I. Gajdobra.

XI. A titeli választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi Elnök: Baderlicza György, I. Zsabylya. Jegyző: Sándor Géza, I. Titel.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Titel. 6. Gardinovec. 2. Felső-Kovil. 7. Vilova. 3. Káty. 8. Mosorin. 4. Kovil-Szent-Iván. 9. Lok. 5. Alsó-Kovil.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási Elnök: Horváth György, I. Zsabylya. Jegyző: Jancsó Ödön, I. Gyurgyevó.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Nádaly. 4. Goszpodince. 2. Zsabylya. 5. Csürogh. 3. Gyurgyevó.

A választási küldöttség Helyettes elnökei: Harlikovics Gyula, I. Titel. Viacsaries Glišó, I. Kovil-Szt.-Iván. Helyettes jegyzői: Bernheim Izidor, I. Alsó Kovil. Kohn Adolf, I. Káty.

Szónta, 1887. május hó 30-án.

Hol vagyunk? Csakugyan alkotmányos államban élünk? Ezen kérdéseket intéztem önmagamhoz a mai napon, látva az ellenzék minden kritikán alul álló erőszakoskodását, és tetteit.

Szabad államban szabad véleménynyilvánítás uralkodik s a jóra való polgárok egymás nézetét — ha nincsenek is egy véleményen, — tisztelni szokták. Erről a mi ellenzéki férfainknak ugyálszik fogalmuk sincsen. Mint valami korsmahósiok nyers erőszakkal, durva sértetessel illetik azt, aki velük ellenkező nézetet van. Handa-bandáznak, szidják a kormányt, üres ígéretekkel, hü áltatásokkal ámitják a népet, gyűlöletet szítanak a fölöttes hatóságok iránt s ezáltal egyengetik az utat a teljes anarchia részére. Mit bánják a következményeket? csak hatalomvágyuk, uralomra törekvésük kielégítve legyen. Semmiféle eszköztől nem riadnak vissza, ha még oly nemtelen is az, mert hát úgy tetszik elvük az: „A cél szentesíti az eszközt.”

Es ez nekik mind szabad. Mi pedig, ha azt mondjuk szerényen: meg vagyunk elégedve kormányunkkal, a fennálló renddel stb. akkor jaj nekünk! A galádabbnál galádabb bántalmak, durva gorbombaságok özönét zúdítják reánk. Hát ez becsületes fegyver? Tisztességes harc?

De nem folytatom tovább. Itélje meg a szíves olvasó az ellenzék eljárásának tisztességes voltát a következőkből:

Ugy esti 6 és 1/2 óra körül lehetett az idő, midőn a kortespolitika vándor apostolai gr. Apponyi Albert, Bittó István és Szemző Gyula a habarékpart gyászkiéretét képező asszonyok és gyerekek s nagy számú voksnélküli polgárok s vagy 20-25 választásra jogosult egyéniség társaságában megjelentek községünkben, hogy annak derék és józan gondolkozású polgárait ámitó beszédekkel félrevezessék s ezáltal azt a mintaszerű szép egyetértést, melyre mindenkor büszkén hivatkoztunk és hivatkoznak ezután is, megzavarják s a megjelenésük nyomában járó hajmeresztő botrányokkal, három igazi medve táncá fölött már előzőleg jól mulatott csendes népiünk, szórakoztassák...

Kitünően sikerült minden. Pihenhet a rendező ur szerzett babárain!

Először Szemző Gyula volt képviselő lépett fel az emelvényre s megköszönte a belő helyzetet bizalmat, kérte a kerület választópolgárainak jóindulatát továbbra is s a jövő cyclusra ajánlotta a kerület képviselőjéül Bittó Istvánt. Ezek után pedig megtartotta beszámoló beszédét, elsorolta, hogy mit sem tudott tenni a lefolyt három év alatt, pedig szeretett volna szörnyű sokat; de hát mind ennek a télettségnek oka nem más, mint a kormány és a kormánygazdálkodása s itt irghalmat nem ismerve tör pálcát az ellenzéknek mindnyájunk előtt ismeretes módján e gazdálkodás fölött. Mint a ki most valami nagyot, valami tetszetősét mondott, önelégülten néz körül, hogy lássa a hatást, mosolyogva távozik az emelvényről.

Bizonyosan éljenzajt várt, meg is kapta, de nem abban a tónusban, mint a minőben Szemző szerette volna hallani. — Azon pillanatban, hogy elhallgatott, a szabadelvű párt választó polgárai kifejezést akarván adni annak, hogy Szemző urannak a kormányra szórt vádjai dacára is bizalommal viseltetnek a kormány iránt, elkialtják magukat: „Éljen a kormány!” — Ennyit csak. Sem többet, sem kevesebbet.

De ez az egyetlen mondat sokkal több volt, mint a mennyit a habarékpart főfőkortésének, dr. Kék Lajos apatini hites- és váltóügvedé urnak érzékeny keble elbirhatott; boszus lévén már ugy is a fölött, hogy bevonulásuk alkalmával a kivánsi tömeg az utcasarkokon Bittó helyett Fernbachot éltette.

Az „Éljen a kormány!” kiáltára mérgesen oda kiált a főfőkortés ur, hogy: „Igen, ilyen, ilyen tisztikarral.” E gnyos megjegyzése azonban ugy látszott nem volt elég nyomós, mert a másik pillanatban dühöt tájékozó ajkkal a töle nem messze álló Mihálovits Endre szóntai s. lelkész urhoz fordul, s mint egy prédájára ugrásra kész vérszomjazó tigris elkialtja magát, halott halványan, minden emberi formájából kivetkezve: „A patinban is a kaputos emberek kezdtek a botrányt; ne provokáljanak, mert ugy járhatnak, mint W. kinek szalonkabátját Apatinban meghentergették a porban! Ön is így járhat! és ha más nem találkoznék, aki önt a porba tiporja s letépje magáról e szent tógát, ugy én leszek az!”

Mihálovits a nem is sejtett durva támadásra csak ennyit felelt: „Öntől kitelik, de én még annyira nem vetemedtem, hogy verekedjem! Próbálja meg!” Leírhatlan megbotrányozást keltett a fiskális ur ezen kvalifikálatlan durva támadása s közelben álló körben, az asszonyok sikoltozva húzódtak félre, nem akarván tanú lenni a bekövetkehető tetlegességnek, a férfiak pedig szeretett és általános tiszteltnek

örvendő s. lelkészük, Mihálovits köré csoportosultak, figyelő állásba helyezték magukat s gnyoson végig nézve Kék urat, ilyen felkiáltások voltak hallhatók: „Csak próbálja meg!” „Szeretnők látni!” „Hozzá ne nyuljon!” „Óhó!” stb.

A dr. ur jónak látta abban hagyni a szájhösködést, s visszavonulását, mert a s. lelkészhez nem volt bátorsága többé csak egy szót is szólni, a szintén közelében álló Pletikoszits Sándor e. kanonok, kiérd. esperes és szóntai plébános urhoz fordul s dühében szinte elzöldülve méreg fogai közül ezt sziszegte: „Gratulálok nagyságos ur tisztikarához!” Mire: „Gratulálhat is egész őszintén!” közbeszólások hallatszottak.

Már most a t. olvasó ítéletére bízom azt, vajjon a szabadelvű pártiak „Éljen a kormány!” felkiáltása sértés volt-e a szóntokra, akár a képviselőjelölthe, akár gr. Apponyira, vagyis egyáltalán a t. habarékpartnak bármelyik tagjára? Provokálásnak, demonstrációnak tekinthető ez a felkiáltás? Meg vagyok róla győződve, hogy minden elfogulatlanul ítélő azt mondandja: nem. Egyedül sértést ebben csak is a fönt említett főkortés talált; talált, mert alkalmat keresett, hogy boszuját Mihálovitsra kitöltse, miután ez az uri ember remek szóntoklatával utját vágta az apatini kerület habarék pártja némely néptanító törekvéseinek és még sok egyébrek, amire Kék uram biztosan számított.

Szemző után most Thurszky Bandi a sürgönyileg Bajáról lehvott kiérdemilt deficienciális pap, lépett az emelvényre s kegyetlenül vágta a kormány adórendszerét sokac nyelven. Hogy minő hatást keltett beszéde és fellépése, annak illusztrálására csak azt említem fel, hogy az egyik sokac választó polgár ezt a megjegyzést kockáztatta: sajnálatra méltó lehet még is az ellenzéki párt, hogy különb embert nem tudott találni, mint ezt az embert. Megjegyzendő, hogy Thurszky Bandi uram szereplése s korábbi élete egész Bácskában köztudomású, de legismeretesebb a szóntai sokacok előtt.

A minden kritikán alul álló beszédét több ízben, azaz igen sürűen közbeszólások akaszták meg. — Egyik ízben pl. amikor a fenti sorokban bemutatott tisztelendő úr ó atyásága, azt fejtette, hogy mily rózsás lesz helyzetetek kedves választó polgárok, ha ti az ellenzék zászlóját juttatjátok diadalra, akkor nem lesz oly nagy az adó stb. Közbeszóló Sajgó Sándor községi segédjegyző: „Ezt három év előtt is ígérte az ellenzék.” E közbeszólás sehogy sem tetszett Vlaskality Peró urnak, a főkortés ur szöcsövénék, dühösen ráförmed Sajgóra: „Maga hallgasson! maga hivatalnok!” „Maga meg Kék ur véghetlen kegyelméből tiszteletbeli ideiglenes díjnoksegéd jelölt helyettes” volt a viszonyválasz. Ezt Kék uram természetesen nem hagyhatta szó nélkül, s belebőmböl: „De független” Sajgó visszavág: „Én is az vagyok.”

Valahára véget ért a hős multu szent atya förmedvénye. Sajnosan konstátalom, hogy még csak éljen sem kísérte azokat a kormányra mondott szent káromlásokat, melyeknek elmondása pedig ugyancsak megizzasztotta a dicső szónokot.

Ezután Apponyi gróf szólt röviden magyarul, di-esőitve Bittó barátját és annak multját s ajánlotta őt a választók figyelmébe. — Mindenké várta most Bittó beszédét, ő azonban látva azt, hogy szavai itt, nálunk termékeny talajra ugy sem találnának, a beszédétől elállott, mit látva ugy a tömeg, mint az ellenzék gyászhadja, esendben szétoszlott. A képviselőjelölt úr pedig kettős tanulságot merített itteni kirándulásából, először azt, hogy őt az ellenzék e kerületben felültette, amennyiben az ellenzéki elveknek itt nincs talaja; másodsor hogy kortesei ha imponálnak, csak is botrányesimálásokkal imponálnak s hisszük, hogy ezekből levonta magának a következtetést.

Veredicus,

MÁTÁS KIRÁLY SZERELMI VALLOMÁSA.

(Vörös bársony berendezésű női boudoir; egyik sarkában rövid perzsa korevet, előtte kis díszasztal éhenfából s körülötte karosszék. A koreveten habarék Babary Olivérné ő méltósága, vele szemben a karosszékben tizenhat esztendő leánya Olivette s oktatómestere, a 25 éves Radnai Béla, ülnek. Az utóbbi Mátás király történetét fejtegeti.)

Babaryné. Apropos! Ugy-e bár, tanár ur, ez az a morva táborozás, mely Mátás királyt Korvin Jánossal ajándékozta meg?

Radnai. Ugy van, méltóságos asszonyom. Babaryné. Akkor lesz szíves az egész kalandot hallgatással mellőzni. Olivette nem oly érett még, hogy az efféle naiv szívébe mérget ne esőpenthette.

Radnai. A mint parancsolja. Tehát a lengyel táborozásnak köszönhetjük azt is, hogy a később oly derék vitézzé nevededett Korvin Jánost Mátás fiává fogadta.

Inas. (belép). Tótóssy báróné ő méltósága óhajlja tisztelgetni tenni.

Babaryné. Vezesd a salonba! Olivette, légy figyelmes és udvarias! Tanár ur!

Radnai. Kezét csókolom.

Olivette. Hát igazán olyan éretlen volnék, mint a milyennek a mamám mond? Azt mutatja az én képem? Vagy a beszédem? Vagy a magamviseletem? Ön is olyan tacsónak néz engem, Radnai ur? Mondja meg őszintén!

Radnai. Nem kisasszony; méltóságos anyja is másképen értette. A kegyed szép eszének, mely mellett tanulmányai is fényes tanúságot tesznek, teljes elismeréssel adozunk, hanem...

Olivette. Nos?

Radnai. Talán jobb volna mégis a történelem fonalatát újra fölvenni.

Olivette. Hanem? ... Én tudni akarom. Mondja bátran! Nem haragszom meg érte, akármilyen legyen is.

Radnai. Tehát — a szíve nem eléggé érett.

Olivette. Hahahaha! ... A szíve! ... Hahaha! ... Az én szívem nem eléggé érett? Hahahaha! ... Jaj! ... Hát a szív is lehet éretlen? Ugyan édes Radnai ur, magyarázza meg nekem, miben áll a szíve érettsége.

Radnai. Bocsánatot kérek, ez nem tartozik reám s feladatunktól is messze eltérítene.

Olivette. De ha én tudni akarom. Követelem.

Radnai. Kisasszony!

Olivette. Igaz! Én nekem a tanár ur iránt udvariasságnak kell lennem, mint jó leányhoz illik. No hát helyreütem szeleségem hibáját s alázattal kérem, magyarázza meg nekem édes-kedves tanár ur!

Radnai. Legyen hát, röviden megmondom. Hogy valakinek szívét éretnek mondhatjuk, ahoz élettapasztalatok szükségesek, melyek a behízkelkedő káros hatások ellen felvértezzék. Az éretlen szív vakon rabja az első kellemes benyomásnak s éppen nem látja meg a veszedelmes következményeket, melyek belőle fakadhatnak. Az éretten szívét érteiben, rokon- és ellenszenvében, indulataiban és szenvedélyeiben az ész fékezi s irányozza, mely tapasztalatainak segítségével minden ballépéstől megóvni képes.

Olivette. No, és akinek éretten esze van, annak a szive is éretten?

Radnai. Csakis azé lehet éretten.

Olivette. S az én szivem mégis éretten volna, mikor oly arpirító bókot mondott az eszemnek?

Radnai. Istenem!... e felől nem vitatkozhatom kegyeddél. Térjünk inkább a tárgyunkhoz!

Olivette. Csak annyit mondjon meg hát, de mondja igaz lelke szerint, ön is érettennek tartja az én szivemet?

Radnai. Kiméljen meg, kérem, a felelettől!

Olivette. Nem; ezt az egyet meg kell mondanom. Lássá édes tanár ur, véghetetlen nyugtalanságtól ment meg ezáltal és hálás, nagyon hálás leszek érte.

Radnai. Ha már annyira ostromol, hát — nem tartom annak... De most igazán folytassuk tovább!

Olivette. Nem, most már még kevésbé bocsát-hatom ki a törből, melybe becsaltam.

Radnai. Az istenért, mit gondol?

Olivette. Semmivel sem kevesebbet, mint azt, hogy ha kegyed engem éretten szívűnek tart, akkor biz-vást el is mondhat mindent, amit a lengyel táborozásból anyám kérelmére szépségesen agyonhallgatott.

Radnai. Hát ha ömlétsága be talál jönni?

Olivette. Ó a bárónéval van s a báróné özson-nára is vele marad. Én pedig egy szót se ejtek róla. Így ha egy szikrányit szeret, akkor elmondja.

Radnai. Kérem!

Olivette. Hát nem szeret? Egy szikrányit se sze-ret engem?

Radnai. Hogyne sze... Azaz hogy... oh Istenem!

Olivette. Szeret? Akkor el is meséli. Ime én már feszült figyelemmel hallgatom!

Radnai. Legyen meg hát ez is! Az egész, amin átsurrantam, annyiban van csupán, hogy a táborozás alatt Mátyás király beleszeretett egy szép morva leányba, állítólag a boroszlói polgármester leányába.

Olivette. S ezt nem lenne szabad nekem hallani? Hisz ilyesmii mindennapos beszéd tárgya az asztalunknál.

Radnai. Igen ám, de nem tiltott szerelmem.

Olivette. Tiltott — hát idegent szeretni tiltva van?

Radnai. Az nincs tiltva, de királynak polgárlányt szeretni tán még sem való. Lám, az is a szív érettségé-hez tartozik, hogy lehetőleg velünk egyenlő rangukat szeressünk.

Olivette. Hiszen akkor éretten szívvel én sem sze-rethetném önt; akkor én nekem önt gyűlölnöm kellene! Nos, nem felel?

Radnai. Az egészen más... Az felebaráti sze-retet, melylyel mindenkit kötelesek vagyunk szeretni.

Olivette. Gondolja? S miben különbözik a kettő egymástól?

Radnai. A felebaráti szeretet részvétes érzés: szá-nalom, ha valakit baj látogat meg; öröm, ha szerencse éri. Rendesen csak szóval nyilatkozik, tetteleg ritkábban a jótéteményben, segédkez-nyújtásban. A szerelem erő-szakosabb önző érzelem, mely minden uton-módon arra tör, hogy vágyaink tárgyát birtokába ejtse.

Olivette. Tovább hogyan nyilatkozik?

Radnai. Szóval a szerelmi vallomásban, tetteleg... Olivette. Tetteleg?

Radnai. Mint a szülei szeretet.

Olivette. Csókban s ölelésben?

Radnai. Maga mondta.

Olivette. Nézze csak, Radnai ur! Én még soha sem hallottam szerelmi vallomást s ugy szeretnék egyet hallani.

Radnai. Ami késik, úgy sem mulik.

Olivette. Tudja mit? Legyen ön Mátyás király s én leszek a lengyel leány, akinek ön vallomást tesz. Így tán nem lesz oly nehéz előlegeznie.

Radnai. De kisasszony!

Olivette. Semmi de, én parancsolom.

Radnai. Megint parancsolja?

Olivette. Parancsolom, különben —

Radnai. Nos különben?

Olivette. Skandalumot csinálók — azt én.

Radnai. Istenem, mennyi bohóság! Jól van no, nem bánom; ezt is megteszem, de csak oly föltétel mel-lett, hogy aztán tovább tanulunk. Megígéri?

Olivette. Igérem, csak kezdje?

Radnai. „Szép lengyel leány, fesledező rózsá-bimbó. Oh vajha keblemre tűzhetnék!”

Olivette. „Ki hinne üres szavadnak, szép vitéz?”

Radnai. Kisasszony!

Olivette. Csak folytassa!

Radnai. „Harcba mennék érted, hol legsűrűbben öldököl a halál angyala, hogy véremmel pecsételhetném meg szerelmemet.”

Olivette. „Az ugvis vitézi kötelességed.”

Radnai. „Lehoznám a csillagos eget, hogy sze-relmem zálogául lábad elé rakjam.”

Olivette. „Pusztá szöbeszéd, mert lehetetlenre vállalkozik s csak istent kísért.”

Radnai. „Térden kűszva vezeklenék hozzád, mint tőredelmes bűnös az Ur zsámolyához.”

Olivette. „Csak letérdelnél is büntetés volna.”

Radnai. „Ime, térden állva esdek szivedhez, ne keményítsd meg hozzád való érzésében!”

Olivette. Térdeljen le hát igazán!

Radnai. De kisasszony!

Olivette. Térdeljen le, ha mondom!

Radnai. Hát ha lejönnének?

Olivette. Parancsolom. Ugy. „Kelj fel vitéz, csak a mindenható illeti meg térdünk meghajtása!” (Kézét nyújtja.) Csókolja meg a kezemet, hamar!

Radnai. (Megcsókolja.) „Köszönöm, köszönöm, hogy meghallgattad imádságomat. Oh mily boldogan re-pa a szivem!... De ah, a távozás perce int; hallom immár a harsóna hangját, mely kötelességemhez vissza-szólít. Isten hozzád szépséges angyalom! Szivemben vi-

szem drága képedet, mely a kardok halálos villámai kö-zött óvó talizmánul fog szolgálni nekem.”

Olivette. „Isten veled, drága vitézem! Oh jaj! Utánad hasad a szivem.”

Radnai. Legyen most már vége!

Olivette. Csitt! „Fogadd ajkammak búcsúkely-hét, mely nektárával neked szolgál először!” Csókoljon meg!

Radnai. Hova gondol?

Olivette. Egymásután csókoljon meg!

Radnai. De hiszen ez túlmegy a tréfa határán. Ez már komoly dolog.

Olivette. Semmi tréfa. Komolyan, egész komo-lyan csókoljon meg!

Radnai. „Édes menyországom!”

Olivette. „Béla!” (Egymás nyakába borulnak.)

Radnai. Szent isten, mit mondott ön? Félek ön-től, nagyon félek... A szivem!... Erresszen!

Olivette. Ugy-e szeretsz? Mondd, mond, hogy szeretsz engemet! Meg kellene halnom, ha nem szeretnél.

Oh, mert én örültem szeretlek.

Radnai. Szivem, szivem ne háborog!

Olivette. Szeretsz?... Oh édes Bélám!... Mondd még egyszer, mondj ezerszer, hogy szeretsz!

Oly édesen esik azt nekem hallanom.

Radnai. Szeretlek!

Olivette. Szivedből, örökre, engem egyedül?

Radnai. Szivemből, örökre, csak téged egyedül.

(Csók.)

Babarcyné. (Belép.) Szentséges Isten!... Ki a házamból!

Olivette. Anyám!

Babarcyné. Szobádba.

(A tableau vége? Apa, anya dől-fül s vakon együtt tanakodik. A két szerető pedig búcsút mond a kapufőfőnek — addig, míg összekelnek. A fiatal házaspár boldog levele megpuhásztatja a haragos szülőket s a kapu meg a kar újra kitárul.)

Babarcyné. Rossz gyermekek!

Olivette, Radnai. Annál jobbabb leszünk.

Babarcyné. Hadd öleljelek meg!

Olivette. Nos édes tanár uram, éretlen-e még a szivem?

Radnai. Érett, angyalom, egészen érett.

Naptár. Junius.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
3 Pént.	Ödön	Oliva	22 Basilis
4 Szom.	Quirin	Quirin	23 Mihály P.
5 Vas.	B 1 Sz. Hár. v.	B Sz. Hár. v.	24 D Pünk. vas.
6 Hétfő	Norbert	Longin.	25 Pünkösdhétfő
7 Kedd	Róbert	Róbert	26 Karpus

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetmény.

Az adai keresztény polgári önszegélyző szö-veket f. évi május hó 30-ára hirdetett rendki-vüli közgyűlése a t. részvényes uraknak kellő számban történt meg nem jelenése folytán meg-tartható nem volt, miért is az alapszabályok 33. §-a értelmében a t. részvényes urak **f. évi ju-nius hó 14-én d. u. 2 órakor** Ada mező-város tanácstermében tartandó rendkívüli közgyű-lésre újból tisztelettel meghívattak.

Tárgy:

1. A kiküldött bizottság betérjeszti a módo-sított alapszabályokat.

2. A leküszönt bizottsági rendes és pó-ttagok helyett újak választása.

Ada, 1887. évi május hó 31-én.

Ábrahám Mihály,
elnök-igazgató.

896. szám.

Kis-Hegyes községe.

közig. 1887.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bi-zottságának f. évi 188/1887. sz. építési engedélye alapján alulírott községi elüljáróság által ezennel közhírré tétetik: miszerint Kis-Hegyes község-házának 6100 ft 05 krban felvett épület felépi-tése (tégla anyag betudása nélkül) nyilvános ár-lejtés útján fog a legelőszóbban vállalkozónak kiadatni.

Felhívattak tehát a vállalkozni szándékozók, hogy a költségvetésben kitüntetett összegnek meg-felelő 10% bánatpénzzel vagy óvadékképes papi-rokkal ellátva a nyilvános árlejtés határnapján **f. évi június hó 10-én reggeli 9 órakor Kis-Hegyesen** a község-háza nagytermében jelenjenek meg, hol a nyilvános árlejtés a járási főszolgabíró ur elnökele alatt fog megtartatni. Az árverés feltételei, költségvetés és tervrajz, az árlejtés határnapjáig főszolgabíró ur hivatalos he-lyiségében, a hivatalos órákban Topolyán, az ár-verés napján Kis-Hegyes község-házánál bete-kinthető.

Kelt Kis-Hegyesen, 1887. évi május hó 13-án.

Cziráký, **Fodor Ambrus,**

közs. jegyző. 3—3 h. közs. bíró.

Harkányi gyógyfürdő.

HARKÁNYI GYÓGYFÜRDŐ.

Harkányi gyógyfürdő.

(Magyarország, Baranyavármegye.)

Idény: Május 1-től, Szeptember 30-ig.

E fürdő rendkívüli emelkedése, mely a gyógyvíz páratlan gyógyhatásának következménye, szük-ségessé tette, hogy **még egy második artézi kút is furassék**, mely kénes források 51° R. ter-mészetes meleg vízzel biztos eredményt nyújtanak **csúszos, köszvény, görvély, idült bőrkütegek, aranyér, nőbántalmakra, fogamzási hiányok, sebészek, daganatok** és higanyos gyógyszerek által okozott **mérgezések**, továbbá máj-, lép-, általán **mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szembajok és ivarszervi bántalmak ellen.**

Az utazásra szolgál a **budapest-pécsi vasút** vagy a **déli vasút** budapest-kanizsa-baresi vo-nala: **állomás Pécs**; továbbá az **alföldi vasút** Eszéken át **Villányig, Mohács-pécsi vasút-állomás: Villány**, mely utóbbi állomásnál a villányi postamester által fentartott társaskocsi és külön kocsik is az érkező vendégek rendelkezésére állnak. — A fürdőbe utazók a magyar államvasut vonalain 30% engedményben részesülnek, ha (idejövételüket nyilvánítva) menetjegyet ide és vissza egyszerre vál-tanak. — Posta- és távirat-állomás.

Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel **dr. Heller József** rendes fürdőorvos nyújt.

Harkány, 1887. évben.

Harkányi gyógyfürdő.

6—2

Harkányi gyógyfürdő.

A FÜRDŐ-IGAZGATÓSÁG.

Huzás már a jövő hónapban.

Kincsem

Sorsjegy

à 1 frt. 11 sorsjegy 10 frt.

Főnyeremény készpénzben

50,000 frt.

10,000 frt, 5000 frt, 20% levon. | 4875 pénznyeremény.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók

A magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában: Budapesten, váci-utca 6. sz.